

3. KVARTAL 2013

SPAREBANK 1 SR-BANK KONSERN

Solid inntjening og lave tap – god kapitaloppbygging

3. kvartal 2013

- Resultat før skatt: 661 mill kroner (505 mill kroner)
  - Resultat etter skatt: 516 mill kroner (398 mill kroner)
  - Egenkapitalavkastning etter skatt: 15,6 % (13,6 %)
  - Resultat pr aksje: 2,02 kroner (1,56 kroner)
  - Netto renteinntekter: 568 mill kroner (448 mill kroner)
  - Netto provisjons- og andre inntekter: 466 mill kroner (374 mill kroner)
  - Netto inntekter fra finansielle investeringer: 137 mill kroner (192 mill kroner)
  - Driftskostnader: 478 mill kroner (466 mill kroner)
  - Nedskrivning på utlån: 32 mill kroner (43 mill kroner)
- (3. kvartal 2012 i parentes)

Pr 30. september 2013

- Resultat før skatt: 1.673 mill kroner (1.303 mill kroner)
  - Resultat etter skatt: 1.293 mill kroner (1.017 mill kroner)
  - Egenkapitalavkastning etter skatt: 13,2 % (12,8 %)
  - Resultat pr aksje: 5,06 kroner (3,98 kroner)
  - Netto renteinntekter: 1.545 mill kroner (1.262 mill kroner)
  - Netto provisjons- og andre inntekter: 1.335 mill kroner (1.055 mill kroner)
  - Netto inntekter fra finansielle investeringer: 360 mill kroner (481 mill kroner)
  - Driftskostnader: 1.485 mill kroner (1.384 mill kroner)
  - Nedskrivning på utlån: 82 mill kroner (111 mill kroner)
  - Samlet utlånsvekst siste 12 måneder: 5,5 % (8,5 %)
  - Innskuddsvekst siste 12 måneder: 2,2 % (7,6 %)
  - Kjernekapitaldekning: 12,2 % (11,5 %)
  - Ren kjernekapitaldekning: 10,5 % (9,4 %)
- (Pr 30. september 2012 i parentes)

Resultat 3. kvartal 2013

Konsernets resultat før skatt ble 661 mill kroner (505 mill kroner), en forbedring med 150 mill kroner fra 2. kvartal i år. Egenkapitalavkastning for kvartalet ble 15,6 % (13,6 %) mot 11,8 % 2. kvartal 2013.

Netto renteinntekter ble 568 mill kroner (448 mill kroner) mot 526 mill kroner 2. kvartal 2013. Rentemarginen (netto renteinntekter i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital) var på 1,49 % 3. kvartal 2013 (1,28 %) mot 1,43 % 2. kvartal 2013. Det var økte utlånsmarginer som primært bidro til forbedringen, mens reduserte innskuddsmarginer og sikringsfondsavgift trakk i motsatt retning.

Netto provisjons- og andre inntekter ble 466 mill kroner (374 mill kroner) mot 465 mill kroner 2. kvartal 2013. Provisjonsinntektene fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt ble 167

mill kroner (88 mill kroner) mot 151 mill kroner 2. kvartal 2013.

Netto inntekter fra finansielle investeringer ble 137 mill kroner (192 mill kroner) mot 62 mill kroner 2. kvartal 2013. Økningen fra 2. kvartal 2013 skyldes økte inntekter fra eierinteresser. Inntekter fra eierinteresser var i 2. kvartal redusert med 24 mill kroner knyttet til nedskrivning av verdien av SpareBank 1's eierandel i SpareBank 1 Markets.

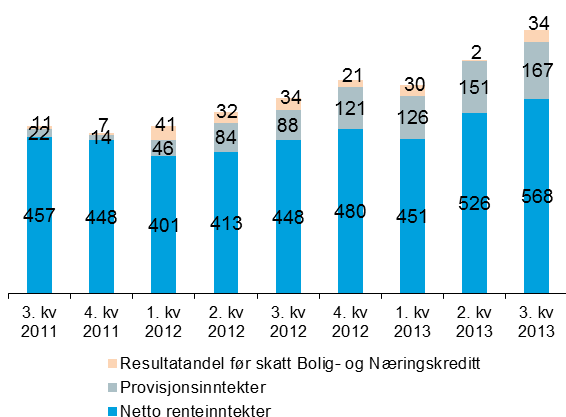
Driftskostnadene ble 478 mill kroner (466 mill kroner) mot 517 mill kroner 2. kvartal 2013. Kostnadene ble redusert med 39 mill kroner fra 2. kvartal 2013, og skyldes i all hovedsak reduserte markedsføringskostnader og personalkostnader.

Nedskrivning på utlån ble 32 mill kroner (43 mill kroner) mot 25 mill kroner 2. kvartal 2013.

Resultat pr 30. september 2013

Netto renteinntekter

Konsernets netto renteinntekter pr 30. september 2013 var 1.545 mill kroner (1.262 mill kroner). Netto renteinntekter må sees i sammenheng med provisjonsinntekter og resultatbidrag fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Provisjonsinntektene fra disse selskapene beløp seg til 444 mill kroner (218 mill kroner) pr 30. september 2013, mens resultatbidragene før skatt var 66 mill kroner (107 mill kroner). Hittil i år har netto renteinntekter, provisjonsinntekter og resultatbidrag før skatt økt med totalt 468 mill kroner sammenlignet med tilsvarende periode ifjor.

Gjennomsnittlig rentemargin pr 30. september 2013 var 1,40 % mot 1,24 % pr 30 september 2012.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter utgjorde 1.335 mill kroner (1.055 mill kroner) pr 30. september 2013.

Netto provisjonsinntekter var 1.000 mill kroner (716 mill kroner) pr 30. september 2013. Av økningen på 284 mill kroner fra året før kan 226 mill kroner tilskrives økte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Øvrige provisjonsinntekter økte med 12,0 % fra samme periode ifjor.

Andre driftsinntekter ble 335 mill kroner (339 mill kroner) pr 30. september 2013. Andre driftsinntekter er i all hovedsak inntekter fra eiendomsmegling.

Netto inntekter fra finansielle investeringer

Netto inntekter fra finansielle investeringer utgjorde 360 mill kroner (481 mill kroner) pr 30. september

2013. Kurstap på verdipapir utgjorde 94 mill kroner (kursgevinst 107 mill kroner) og kursgevinst fra rente- og valutahandel 159 mill kroner (kursgevinst 106 mill kroner). Videre utgjorde inntekter fra eierinteresser 260 mill kroner (243 mill kroner) og utbytte utgjorde 35 mill kroner (25 mill kroner).

Kurstap på verdipapir på 94 mill kroner pr 30. september 2013 var fordelt med en kursgevinst på 4 mill kroner fra porteføljen av aksjer og egenkapitalbevis og et kurstap på 98 mill kroner fra renteporteføljen. Konsernet er ikke direkte eksponert mot utenlandsk statsgjeld, utenom nordiske utstedere, pr 30. september 2013.

Inntekter fra eierinteresser utgjorde 260 mill kroner (243 mill kroner) pr 30. september 2013. Resultatandelen fra SpareBank 1 Gruppen utgjorde 158 mill kroner (105 mill kroner), resultatandelen i SpareBank 1 Boligkreditt utgjorde 42 mill kroner (70 mill kroner) og SpareBank 1 Næringskreditt 5 mill kroner (6 mill kroner). Resultatandelen i BN Bank var 48 mill kroner (24 mill kroner), mens 6 mill kroner (6 mill kroner) ble inntektsført som følge av amortisering av identifiserte mindreverdier i forbindelse med oppkjøpet i 2009.

Driftskostnader

Konsernets driftskostnader utgjorde 1.485 mill kroner pr 30. september 2013. Dette er en økning på 101 mill kroner (7,3 %) fra tilsvarende periode ifjor. Fjorårets kostnader var påvirket av engangsføringer relatert til endret pensjonsordning på tilsammen 40 mill kroner, hovedsakelig hos EiendomsMegler 1 SR-Eiendom. Korrigert for denne kostnadsreduksjonen, engangskostnader vedrørende personalrelaterte omstillinger samt endret periodisering av variabel lønn, øker driftskostnadene med 2,1 % siste 12 måneder.

Kostnadsprosent for konsernet, målt som kostnader i prosent av inntekter, var 45,8 % (49,5 %) pr 30. september 2013.

Kreditrisiko og porteføljeutvikling

Konsernets samlede utlånsportefølje¹ på 164,5 mrd kroner domineres av engasjementer med lav risiko. 94,3 % av utlånseksponeringen er mot lav og laveste risikokategori. Forventet tap i denne del av porteføljen er lavt, og beregnet til 0,04 %. Porteføljen består hovedsakelig av engasjementer på

¹ Inkluderer portefølje solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.

mindre enn 10 mill kroner. Disse utgjør ca 68 % av utlånseksponeringen, og 99 % av antall kunder. En andel på omlag 19 % av utlånseksponeringen er mot kunder som har engasjementer på over 100 mill kroner. Kredittkvaliteten i denne delen av porteføljen vurderes som bedre enn i bedriftsmarkedsporteføljen for øvrig.

Kvaliteten i bedriftsmarkedsporteføljen vurderes som god, og utviklingen er stabil. Over 80 % av utlånseksponeringen er mot lav og laveste risikokategori. Forventet tap i denne del av porteføljen er begrenset, og beregnet til 0,09 %. Porteføljen innen eiendomsdrift representerer konsernets største konsentrasjon mot en enkelt bransje, og utgjør 15 % av samlet utlånseksponering inkludert personmarkeds kunder. En vesentlig del av denne porteføljen er finansiering av nærings eiendom for utleie. Denne porteføljen preges av langsiktige leiekontrakter samt finansielt solide leietagere, og forventet tap vurderes å være lavere enn i bedriftsmarkedsporteføljen for øvrig.

Kvaliteten i personmarkedsporteføljen vurderes som meget god. Belåningsgraden er gjennomgående moderat, sett opp mot sikkerhetsverdiene. Andelen utlånseksponering (inkludert porteføljen i SpareBank 1 Boligkreditt) innenfor 85 % belåningsgrad er økende, og utgjør ca 98 %.

Nedskrivning på utlån og mislighold

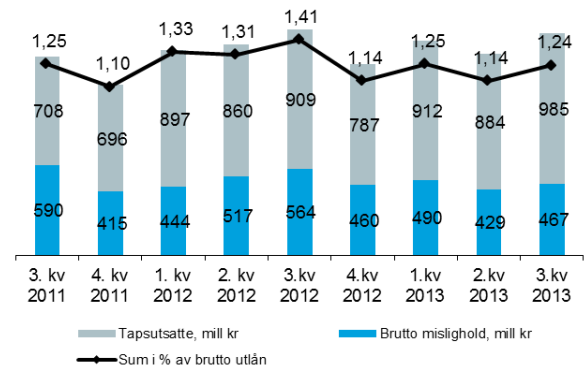
Konsernet resultatførte netto nedskrivninger på utlån med 82 mill kroner pr 30. september 2013 (111 mill kroner). Dette tilsvarte nedskrivning i prosent av brutto utlån på 0,10 (0,14). Det er ingen endringer i gruppenedskrivninger pr 30. september 2013.

Tett oppfølging av kunder og forebyggende arbeid er viktige virkemidler for å opprettholde den gode kredittkvaliteten, og bidrar til fortsatt moderate nedskrivninger på utlån.

Brutto misligholdte engasjement utgjorde 467 mill kroner (564 mill kroner) pr 30. september 2013. Dette tilsvarte 0,40 % (0,54 %) av brutto utlån. Tapsutsatte (ikke misligholdte) engasjement utgjorde 985 mill kroner (909 mill kroner). Dette tilsvarte 0,84 % av brutto utlån (0,87 %). Summen av misligholdte lån og tapsutsatte engasjement utgjorde 1.452 mill kroner (1.473 mill kroner) pr 30. september 2013. Målt som andel av brutto utlån gir dette en reduksjon siste 12 mnd fra 1,41 % til 1,24 %.

Avsetningsgrad, målt som individuelle nedskrivninger i prosent av henholdsvis misligholdte og tapsutsatte

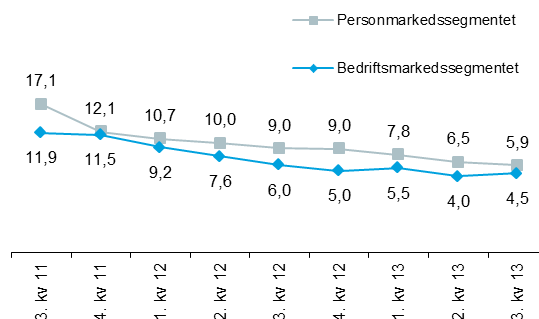
engasjement, var henholdsvis 28 % (28 %) og 27 % (40 %) ved utgangen av 3. kvartal 2013.

Utlån til og innskudd fra kunder

Brutto utlån utgjorde 116,7 mrd kroner (104,5 mrd kroner) pr 30. september 2013. Inkludert utlån på totalt 47,8 mrd kroner (51,4 mrd kroner) solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt, utgjorde brutto utlån 164,5 mrd kroner (156,0 mrd kroner) ved utgangen av 3. kvartal 2013. Brutto utlånsvest siste 12 mnd var 5,5 % (8,5 %) og er i tråd med konsernets målsetting om gradvis redusert utlånsvest for å møte nye kapitalkrav. Utlån til personmarkedet utgjorde 63,6 % (63,3 %) av totale utlån (inkludert utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt) pr 30. september 2013.

Utlånsvest% (12 mnd)

Innskudd fra kunder økte med 2,2 % (7,6 %) det siste året til 70,7 mrd kroner (69,2 mrd kroner). Innskudd fra bedriftsmarkedet og offentlig sektor utgjorde 49,2 % (50,6 %) av konsernets kundeinnskudd pr 30. september 2013.

I tillegg til ordinære kundeinnskudd hadde konsernet 13,2 mrd kroner (11,7 mrd kroner) til forvaltning

hovedsakelig gjennom SR-Forvaltning og ODIN-fond pr 30. september 2013.

Innskuddsdekningen, målt som innskudd i andel av brutto utlån, var 60,6 % (66,2 %) pr 30. september 2013. Ved utgangen av 3. kvartal 2013 var Finanstilsynets likviditetsindikator 1 (viser andelen illikvide eiendeler finansiert med gjeld med løpetid over 1 år) 107,4 % (108,5 %) for morbanken og 106,6 % (106,0 %) på konsolidert basis.

Forretningsområdene

Personmarkedsdivisjonen²

Personmarkedsdivisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån var på 996 mill kroner ved utgangen av 3. kvartal 2013. Resultatforbedringen på 234 mill fra i fjor kommer av bedre rentenetto, økning i provisjonsinntekter samt god kostnadsstyring. Provisjonsinntekter knyttet til betalingsformidling, forsikring og investeringstjenester øker.

Siste 12 måneder har divisjonen økt utlån med 5,9 % og innskudd med 2,6 %³. I 3. kvartal har utlånsveksten vært stabil, mens innskuddsveksten ble svekket som følge av reduserte midler til forvaltning fra overformynderiet.

Veksten i antall mobil bankkunder fortsetter og antall pålogginger i mobilbanken ligger nå stabilt over 1 million pr måned. I vår lanserte SpareBank 1 SR-Bank bankkort for barn med stor suksess og i 3. kvartal ble en egen mobilbank for barn lansert. Bruk av digitale produkt og tjenester er forventet å øke fremover. Divisjonen vil tilpasse tilbudet av tjenester i takt med endringer i kundeatferd.

Det er lave nedskrivninger på utlån. Andelen misligholdte lån er 0,35 % av totale utlån.

Bedriftsmarkedsdivisjonen²

Bedriftsmarkedsdivisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån ble 696 mill kroner ved utgangen av 3. kvartal 2013. Dette er 37 mill kroner høyere enn på samme tid i fjor. Økning i netto renteinntekter forklarer det vesentligste av resultatforbedringen fra

² Mellomregningsrenter for Privatmarkedsdivisjonen og Bedriftsmarkedsdivisjonen fastsettes med basis i en forventet observerbar markedsrente (NIBOR) med tillegg for forventede merkostnader knyttet til konsernets langsiktige finansiering (kredittpremie). Avvik mellom konsernets faktiske finansieringskostnader og de anvendte mellomregningsrentene elimineres på konsernivå. Mellomregningspåslaget for funding har økt fra 2012 til 2013 og påvirker dermed renteinntektene i forretningsområdene.

³ Vekst i utlåns- og innskuddsvolum er påvirket av flytting av kunder mellom Person- og Bedriftsmarked.

fjoråret. Driftskostnadene pr 30. september 2013 var 15 mill kroner høyere enn på samme tid i fjor, hovedsakelig som følge av omorganisering av forretningsområdene person- og bedriftsmarked.

Siste 12 måneder har divisjonen økt utlån med 4,5 % og innskudd med 2,4 %. Det arbeides aktivt med breddealg av konsernets produkter, og produktdekningen er økende. Provisjoner og andre inntekter har økt med 14,5 % siste 12 måneder.

Pr 30. september var det resultatført netto individuelle nedskrivninger på 44 mill kroner sammenlignet med 124 mill kroner på samme tid i fjor. Samlet tapsnivå er i perioden under langsiktig forventet gjennomsnitt og andelen misligholdte lån er lav.

Balansert og lønnsom volumvekst, gode kunderelasjoner, og et godt utviklet produktspekter er prioriterte områder for divisjonen.

Kapitalmarkedsdivisjonen

Verdipapirvirksomheten er organisert under merkenavnet SR-Bank Markets og omfatter kunde- og egenhandel med renter, valuta og aksjer, analyse og Corporate Finance-tjenester. Forvaltningen er organisert i eget datterselskap, SR-Forvaltning AS.

SR-Bank Markets hadde pr 3. kvartal 2013 inntekter på 123 mill kroner (206 mill kroner). Tap på en enkelt investering i obligasjoner og reduksjon i inntekter fra rentehandel preger resultatet negativt i forhold til samme periode i fjor. Størstedelen av inntektene kommer fra kundehandel med rente- og valutainstrumenter.

Avdeling for aksjehandel har vist god takt ut av 3. kvartal. Juli og første halvdel av august bar preg av lite omsetning både innen aksjer og obligasjoner.

Corporate Finance avdelingen opplever høyere aktivitet i bankens markedsområde siste kvartal mot første halvår, spesielt innen strategisk rådgivning, salg og refinansiering av virksomheter. Kapitalmarkedet (Offentlige emisjoner og High Yield Bonds) har også i tredje kvartal vært svakt, men det forventes noe økende aktivitet i 4. kvartal 2013.

Datterselskap

EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS

Selskapet oppnådde et resultat før skatt ved utgangen av 3. kvartal 2013 på 37,8 mill kroner (81,7 mill kroner). Resultatnedgangen skyldes i stor grad at det i 2. kvartal 2012 ble foretatt

inntektsføring av tidligere avsetninger i forbindelse med endring av pensjonsordning i selskapet med 35 mill kroner. Resultatet for øvrig gjenspeiler noe redusert omsetning.

I 3. kvartal 2013 ble det formidlet 1.752 (1.886) eiendommer til en samlet verdi på ca 4,8 milliarder kroner. Tilgangen på nye oppdrag er god, med en økning i ordreboken på 10 % målt mot samme periode ifjor. Boligprisene ventes å øke moderat for 2013 under ett, men økt boligbygging og strammere rammebetingelser har bidratt til noe økt usikkerhet knyttet til fremtidig prisutvikling. Dette har resultert i en viss tilbakeholdenhet fra kjøperne og økt omsetningstid.

Det er godt utbud av nye boligprosjekter for salg, men omsetningen falt betydelig i 3. kvartal, spesielt for prosjekter med mindre boenheter rettet mot førstegangsetablerere. Strammere rammebetingelser og økte krav til egenkapital treffer særlig dette kundesegmentet.

Aktiviteten i markedet for næringseiendom er høy og gjenspeiler aktiviteten innenfor oljerelatert virksomhet i Stavanger-regionen. Det er imidlertid tegn som tyder på et noe mer avdempet utleiemarked og økt arealledighet for kontorlokaler. Utviklingen innenfor forvaltning og drift av næringsbygg er tilfredsstillende.

Selskapet har i løpet av 3. kvartal opprettholdt sin sterke markedsposisjon i sitt markedsområde.

SpareBank 1 SR-Finans AS

Selskapets hovedvirksomhet er leasingfinansiering til næringslivet og bil- og båtlån til personkunder. SpareBank 1 SR-Finans er det ledende leasingselskapet i Rogaland med en forvaltningskapital på 6.273 mill kroner.

Pr 30. september 2013 oppnådde selskapet et resultat før skatt på 120,7 mill kroner (77,3 mill kroner). Resultatforbedringen skyldes primært bedre marginer og økte andre inntekter, samt reversering av tidligere nedskrivninger på utlån. Resultat før nedskrivninger og tap utgjorde 109,8 mill kroner (86,9 mill kroner). Netto utlån har økt med 5,7 % siste året og var ved utgangen av 3. kvartal 2013 6.265 mill kroner (5.928 mill kroner).

Hittil i 2013 er det etablert 4.720 kontrakter (4.473 kontrakter). Samlet har selskapet et nysalg pr 30. september 2013 på 1.809 mill kroner (1.813 mill kroner).

Fremover forventes fortsatt god vekst i billån til privatkunder, men en noe mer avdempet vekst innefor leasingfinansiering.

SR-Forvaltning AS

SR-Forvaltning har konsesjon for aktiv forvaltning og verdipapirfondforvaltning. Sistnevnte ble lansert i mai i år, og består av tre nye fond; SR-Utbytte, SR-Kombinasjon og SR-Rente. Alle fondene har hatt en god start. Selskapet forvalter porteføljer for SpareBank 1 SR-Bank sin pensjonskasse, samt for ca 2.500 eksterne kunder under diskresjonære mandat. Kundebasen består av pensjonskasser, offentlige institusjoner, bedriftskunder og formuende privatpersoner.

Resultat før skatt pr 30. september 2013 ble 16,7 mill kroner (16,4 mill kroner). Selskapet forvaltet ca 7,2 mrd (6,3 mrd) kroner ved utgangen av 3. kvartal 2013.

SR-Investering AS

SR-Investering har som formål å bidra til langsiktig verdiskaping gjennom investeringer i næringslivet i konsernets markedsområde. Selskapet investerer hovedsakelig i private equity fond og bedrifter i SMB-segmentet som trenger kapital til utvikling og vekst.

Resultat før skatt pr 30. september 2013 var 9,9 mill kroner (5,9 mill kroner). Resultatforbedringen skyldes realiseringer og verdistigning på selskapets investeringsportefølje. Selskapet hadde ved utgangen av 3. kvartal 2013 investeringer på 156,0 mill kroner og restkommitteringer knyttet til disse på 84,6 mill kroner, fordelt på 20 ulike fond og bedrifter.

SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt eies av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen. Selskapene skal bidra til å sikre eierbankene stabile og langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser. Selskapene har konsesjoner som kredittforetak og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i hhv boliglåns- og næringseiendomsporteføljer kjøpt fra eierbankene.

SpareBank 1 Boligkreditt hadde pr 30. september 2013 et samlet utlånsvolum på 169,6 mrd kroner, hvorav 47,1 mrd kroner var boliglån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Bankens eierandel i selskapet er 29,9 % og oppdateres årlig i samsvar med andel solgt volum ved hvert årsskifte.

SpareBank 1 Næringskreditt hadde pr 30. september 2013 et samlet utlånsvolum på 13,7 mrd kroner, hvorav 0,7 mrd kroner var lån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Bankens eierandel i selskapet er 24,1 %.

Kapitalanskaffelse

Europa er fortsatt i en krevende situasjon og i USA er det usikkerhet rundt både finanspolitikken og gjeldstaket. Veksten i norsk økonomi har de siste kvartalene vært noe lavere enn man tidligere forventet. Bedriftene i Norges Banks regionale nettverk rapporterte i august om moderat vekst gjennom sommeren, og de ventet uendret vekst fremover. Veksten i sysselsettingen har avtatt noe og arbeidsledigheten har hatt en svak økning. Husholdningene synes å være noe mer forsiktige og sparer mer. Det gjør at detaljomsetningen blir svakere, med fare for utfordringer blant handelsbedrifter. Fra juli til august steg detaljhandelen med kun 0,2 %, etter et fall på hele 1,3 % i juli måned. Den forsiktige adferden gjør også at omsetningshastigheten i boligmarkedet reduseres noe, samtidig som bankene har økt boliglånsrenten. Veksten i boligprisene har derfor avtatt hittil i år.

Mange norske foretak påvirkes av den relativt svake utviklingen hos våre største handelspartnere og et høyt norsk kostnadsnivå. Samtidig bidrar høy oljepris og fortsatt god vekst i både norske og globale oljeinvesteringer til at aktiviteten i næringer som leverer varer og tjenester til oljevirkksomheten er god. Kronen svekket seg mye i siste halvdel av juni og bidro isolert sett positivt for eksportrettet industri. Svekkelsen må imidlertid ses i sammenheng med økt usikkerhet i finansmarkedene etter rentemøtet i USA 19. juni og at Norges Bank dagen etter la fram en lavere rentebane enn markedsaktørene hadde forventet. Gjennom sommeren og høsten har det vært store svingninger i kronekursen.

Finansieringskostnadene for SpareBank 1 SR-Bank har avtatt noe gjennom sommeren og tilgangen på markedsfinansiering har vært god. Risikopåslaget i tremåneders pengemarkedsrenten er kommet ned mot nivåene fra før finanskrisen, mens risikopåslaget på obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) og usikrede obligasjoner har vært om lag uendret i kvartalet. SpareBank 1 SR-Bank har fortsatt arbeidet med tilpasning til nye regulatoriske krav ved å oppta mer langsiktig finansiering og øke beholdningen av likvide verdipapirer.

Det er imidlertid fortsatt stor usikkerhet rundt utviklingen i de internasjonale finansmarkedene. Ny uro kan igjen bidra til å øke risikopåslagene og dermed bankenes finansieringskostnader. Frykten for

effektene av nedtrapping av de kvantitative lettelsene fra den amerikanske sentralbanken bidro senest i juni til økte risikopåslag i det internasjonale kredittmarkedet. Økningen ble senere reversert og påvirket i mindre grad risikopåslagene på norske bankers markedsfinansiering enn fryktet.

Likviditetssituasjonen ved utgangen av kvartalet var god og SpareBank 1 SR-Bank legger til grunn fortsatt god tilgang på langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser framover. Konsernet tilstreber en jevn forfallsstruktur for innlån og vektlegger å ha gode relasjoner til et større antall norske og internasjonale investorer og banker. Likviditetsbufferen⁴ var 16,5 mrd kroner ved utgangen av kvartalet. Nivået tilsier at banken kan opprettholde normal drift i 17 måneder uten tilgang på ekstern finansiering.

Kapitaldekning

Pr. 30. september 2013 var ren kjernekapitaldekning 10,5 % (9,4 %). På samme tidspunkt var kjernekapitaldekningen for konsernet 12,2 % (11,5 %) og kapitaldekningen 13,1 % (12,0 %). Alle kapitaldekningstall er basert på overgangsregelen ("Basel I-gulvet") som sier at kapitalkravet ved bruk av interne metoder ikke kan bli mindre enn 80 % av kapitalkravet etter Basel I-regelverket.

Nytt regelverk for kapitaldekning ble i juni vedtatt i både EU-parlamentet og EU-rådet. Regelverket bygger på Baselkomiteens anbefalinger om nye og strengere kapital- og likviditetsstandarder, Basel III, og vil tre i kraft fra 1. januar 2014. Norge har valgt å innføre kravene hurtigere enn det som følger av gjennomføringsfristen i det internasjonale regelverket. I Norge trådte loven i kraft allerede fra 1. juli 2013 og innebærer krav om en ren kjernekapitaldekning på minimum 9 % og en total kapitaldekning på 12,5 %. Den rene kjernekapitaldekningen skal deretter gradvis økes til 12 % innen 1. juli 2016⁵.

Finansdepartementet vedtok 13. oktober 2013 en endring i reglene om beregningsgrunnlaget for kapitalkrav for banker som bruker interne modeller.

⁴ Likviditetsbuffer: kontanter, korte plasseringer og trekkrettigheter i Norges Bank (obligasjoner inkl OMF). Forutsatt uendrede innskudd og utlån, og ingen nye innlån i perioden.

⁵ For banker definert som systemviktige og med 2 % ekstra kapitalkrav.

Endringen medfører at minstekravet til modellparameteren "tap gitt mislighold" (LGD) økes fra 10 % til 20 % fra 1. januar 2014. For SpareBank 1 SR-Bank medfører endringen at den gjennomsnittlige IRB-riskovekten for eksisterende boliglån øker fra 8,9 % til 17,2 %, men vil for øvrig ikke påvirke rapporterte kapitaldekningstall negativt. Gjeldende regler om det såkalte Basel I-gulvet videreføres slik de er i dag ut 2017, med mulighet for ytterligere forlengelse. Praktiseringen av Basel I-gulvet er ikke harmonisert på nordisk nivå.

I tillegg til de ovennevnte kapitalkravene vil det i Norge i henhold til Basel III bli krevd en såkalt motsyklisk kapitalbuffer i intervallet 0 - 2,5 % i form av ren kjernekapital. Norges Bank vil gi råd om nivå og tidspunkt for innføring av bufferen i desember 2013. Målet med bufferen er å gjøre bankene mer solide i en kommende lavkonjunktur og motvirke store utslag i tilbudet av kreditt som kan forsterke svingningene i økonomien. Finansdepartementet vil fastsette bufferkravet hvert kvartal og en økning av bufferkravet skal normalt først tre i kraft minst 12 måneder etter fastsettelse. En reduksjon av kravet skal imidlertid kunne tre i kraft umiddelbart. Kravet til motsyklisk kapitalbuffer vil bli vurdert i lys av øvrige krav til bankene. Fram til endelige regelverksavklaringer er på plass vil SpareBank 1 SR-Bank gradvis tilpasse virksomheten til de nye kravene.

Det er gjennomført forenklet revisorkontroll av resultat og balanse i henhold til forskrift. Den forenklete revisorkontrollen er gjennomført for å kunne ta med 50 % av resultatet hittil i år i kapitaldekningsberegningen.

Bankens aksjer

Kursen på bankens aksjer (SRBANK) var kroner 47,7 ved utgangen av 3. kvartal 2013. Dette er en nedgang på 0,4 % fra utgangen av 2. kvartal 2013. Hovedindeksen på Oslo Børs steg i samme periode med 7,0 %. Omsetningen av SRBANK i 3. kvartal 2013 tilsvarte 3,1 % (3,1 %) av antall utestående aksjer.

Det var 11.387 (12.090) eiere av SRBANK ved utgangen av 3. kvartal 2013. Andelen eid av selskap og personer i utlandet var 10,4 %, mens 56,6 % var hjemmehørende i Rogaland, Agder-fylkene og Hordaland. De 20 største eierne eide til sammen 61,6 %. Bankens egenbeholdning utgjorde 207.645 aksjer. Ansatte i konsernet eide 2,1 % av aksjene ved utgangen av 3. kvartalet 2013.

Følgende tabell viser de 20 største aksjonærene pr 30. september 2013:

	Antall aksjer (1.000)	Andel %
Sparebankstiftelsen SR-Bank	76.836	30,04 %
Gjensidige Forsikring ASA	26.483	10,36 %
Folketrygdfondet	7.959	3,11 %
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6.227	2,43 %
Odin Norge	5.897	2,31 %
Frank Mohn AS	5.373	2,10 %
Odin Norden	4.148	1,62 %
Skagen Global	3.944	1,54 %
State Street Bank and Trust, U.S.A.	2.682	1,05 %
State Street Bank and Trust, U.S.A.	2.527	0,99 %
Clipper AS	2.179	0,85 %
J.P. Morgan Chase Bank, U.K.	2.115	0,83 %
J.P. Morgan Chase Bank, Sverige	2.014	0,79 %
Fondsfinans Spar	1.450	0,57 %
Westco AS	1.322	0,52 %
Køhlergruppen AS	1.293	0,51 %
Skagen Global II	1.279	0,50 %
FLPS, U.S.A.	1.250	0,49 %
Varma Mutual Pension Insurance, Finland	1.248	0,49 %
Vpf Nordea Norge	1.212	0,47 %
Sum 20 største	157.438	61,56 %

Regnskapsprinsipper

Det vises til note 1 for nærmere beskrivelse av anvendte regnskapsprinsipper i selskaps- og konsernregnskapet. Konsernet følger de samme regnskapsprinsipper i delårsregnskapene som i årsregnskapet.

Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært registrert vesentlige hendelser etter 30. september 2013.

Utsikter

Usikkerheten rundt gjeldssituasjonen og realøkonomiske konsekvenser i en rekke Euroland varer ved, og den makroøkonomiske utviklingen så langt i 2013 tyder på en dempet internasjonal vekst. Dette gir visse smitteeffekter også på norsk økonomi. En forsterket og vedvarende negativ utvikling i Europa og Asia representerer således en risiko for makrobildet også i Norge.

Forventning om en fortsatt høy oljepris, høyt investeringsnivå og store investeringer i infrastruktur bidrar imidlertid til høy og stabil aktivitet i regionen. Det legges derfor til grunn fortsatt gode vekstvilkår for regionens nærings- og befolkningsutvikling med vedvarende lav arbeidsledighet framover. Veksten i boligprisene har avtatt og vært lavere enn ventet hittil i år. Dersom regionens næringsliv i større grad enn til nå skulle bli rammet av et vedvarende internasjonalt tilbakeslag eller et betydelig fall i oljeprisen, vil det kunne bidra til redusert kredittetterspørsel framover. Mislighold og

nedskrivninger av utlån forventes å forbli relativt lave også framover.

Nye reguleringer, blant annet i form av vesentlig strengere krav til egenkapital og finansiering, nødvendiggjør en mindre kapitalintensiv vekst framover enn det som har vært vanlig de siste årene. Nivået på en eventuell motsyklisk kapitalbuffer ventes nærmere avklart innen utgangen av året, og samlet sett gir de nye kravene behov for fortsatt styrking av konsernets kjernekapital. Solid

inntjening, effektiv drift og god tilgang på langsiktig finansiering bidrar til at SpareBank 1 SR-Bank er godt posisjonert for å møte nye regulatoriske krav gjennom organisk kapitaloppbygging framover.

Stavanger, 30. oktober 2013
Styret for SpareBank 1 SR-Bank ASA

Kvartalsregnskap

	<i>Side</i>
Hovedtall	11
Resultatregnskap	12
Balanse	13
Endring i egenkapital	14
Kontantstrømoppstilling	15
Noter til regnskapet	16-27
Resultat fra kvartalsregnskapene	28

Hovedtall SpareBank 1 SR-Bank konsern

Resultatsammendrag	01.01.13 - 30.09.13		01.01.12 - 30.09.12		31.12.12	
	mill kr	%	mill kr	%	mill kr	%
Netto renteinntekter	1.545	1,40	1.262	1,24	1.742	1,27
Netto provisjons- og andre inntekter	1.335	1,21	1.055	1,04	1.466	1,07
Netto inntekter fra finansielle investeringer	360	0,33	481	0,47	578	0,42
Sum netto inntekter	3.240	2,94	2.798	2,75	3.786	2,76
Sum driftskostnader	1.485	1,35	1.384	1,36	1.888	1,38
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	1.755	1,59	1.414	1,39	1.898	1,38
Nedskrivninger på utlån og garantier	82	0,07	111	0,11	137	0,10
Driftsresultat før skatt	1.673	1,52	1.303	1,28	1.761	1,28
Skatekostnad	380	0,34	286	0,28	400	0,29
Resultat etter skatt	1.293	1,17	1.017	1,00	1.361	0,99

	30.09.13	30.09.12	31.12.12
Lønnsomhet			
Egenkapitalavkastning ¹⁾	13,2 %	12,8 %	12,4 %
Kostnadsprosent ²⁾	45,8 %	49,5 %	49,9 %
Balansetall			
Brutto utlån til kunder	116.720	104.521	109.513
Brutto utlån til kunder inkludert SB1 Boligkreditt og Næringskreditt	164.538	155.962	158.201
Innskudd fra kunder	70.714	69.195	67.594
Innskuddsdekning	60,6 %	66,2 %	61,7 %
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder	11,7 %	0,6 %	8,0 %
Utlånsvekst inkludert SB1 Boligkreditt og Næringskreditt	5,5 %	8,5 %	7,8 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	2,2 %	7,6 %	5,5 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	147.588	136.021	137.212
Forvaltningskapital	153.639	138.663	141.543
Nedskrivninger på utlån og mislighold			
Nedskrivning i prosent av utlån ³⁾	0,10	0,14	0,13
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,40	0,54	0,42
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,84	0,87	0,72
Soliditet			
Kapitaldekning	13,1	12,0	13,1
Kjernekapitaldekning	12,2	11,5	12,1
Ren kjernekapitaldekning	10,5	9,4	10,0
Kjernekapital	13.974	12.746	13.507
Netto ansvarlig kapital	15.034	13.273	14.568
Minimumskrav ansvarlig kapital	9.203	8.856	8.897
Kontor og bemanning			
Antall kontor	53	53	53
Antall årsverk	1.182	1.221	1.207

Aksjer	30.09.13	31.12.12	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Børskurs	47,70	37,20	40,70	57,00	50,00
Børsverdi (millioner kroner)	12.199	9.514	5.182	7.257	6.047
Bokført egenkapital pr aksje (inkludert utbytte) (konsern)	52,87	49,48	48,75	47,45	42,07
Bokført egenkapital pr aksje (inkludert utbytte) (morbank)	48,14	44,23	42,81	41,80	36,85
Resultat pr aksje (konsern) ⁴⁾	5,06	5,32	5,42	6,84	6,88
Utbytte pr aksje	n.a.	1,50	1,50	2,75	1,75
Pris / Resultat pr aksje	7,07	6,99	7,51	8,33	7,27
Pris / Bokført egenkapital (konsern)	0,90	0,75	0,83	1,20	1,19
Pris / Bokført egenkapital (morbank)	0,99	0,84	0,95	1,36	1,36
Egenkapitalbevisbrøk ⁴⁾	n.a.	n.a.	63,8 %	63,2 %	62,9 %

¹⁾ Ordinært resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

²⁾ Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter

³⁾ Nedskrivning på utlån i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån hittil i år, annualisert

⁴⁾ Antall aksjer ble økt 18. juni 2012 fra 199.489.669 til 255.751.082 som følge av kapitalutvidelse. Resultat pr aksje fra og med 2. kvartal 2012 er beregnet basert på nytt antall aksjer. SpareBank 1 SR-Bank har ikke opsjonsordninger eller andre forhold som kan utvanne resultatet pr aksje.

Resultatregnskap

Morbank					Note	Konsern				
2012	3. kv. 2012	3. kv. 2013	01.01.12 - 30.09.12	01.01.13 - 30.09.13		01.01.13 - 30.09.13	01.01.12 - 30.09.12	3. kv. 2013	3. kv. 2012	2012
Resultatregnskap (i mill kr)										
5.126	1.282	1.398	3.842	4.026		4.178	3.969	1.451	1.323	5.300
3.568	877	885	2.713	2.639		2.633	2.707	883	875	3.558
1.558	405	513	1.129	1.387		1.545	1.262	568	448	1.742
1.068	267	373	740	1.022		1.060	775	386	280	1.105
80	17	20	56	54		60	59	23	19	76
14	9	1	12	11		335	339	103	113	437
1.002	259	354	696	979		1.335	1.055	466	374	1.466
25	1	2	25	33		35	25	3	1	25
339	0	0	339	412		260	243	130	90	265
270	100	3	208	151		65	213	4	101	288
634	101	5	572	596		360	481	137	192	578
3.194	765	872	2.397	2.962		3.240	2.798	1.171	1.014	3.786
849	205	214	627	665	14	873	790	284	271	1.082
361	92	91	268	284		323	310	104	105	417
252	58	55	184	182		289	284	90	90	389
1.462	355	360	1.079	1.131		1.485	1.384	478	466	1.888
1.732	410	512	1.318	1.831		1.755	1.414	693	548	1.898
128	38	34	102	79	2, 3 og 4	82	111	32	43	137
1.604	372	478	1.216	1.752		1.673	1.303	661	505	1.761
363	94	130	265	340		380	286	145	107	400
1.241	278	348	951	1.412	12	1.293	1.017	516	398	1.361
Utvidet resultatregnskap										
1.241	278	348	951	1.412		1.293	1.017	516	398	1.361
413	119	0	-66	-43		-47	-57	0	124	452
-116	-33	0	18	12		13	16	0	-35	-127
0	0	0	0	0		1	8	3	8	13
297	86	0	-48	-31		-33	-33	3	97	338
0	0	0	0	0		0	0	0	0	0
0	0	0	0	0		0	0	0	0	0
297	86	0	-48	-31		-33	-33	3	97	338
1.538	364	348	903	1.381		1.260	984	519	495	1.699
Resultat pr aksje (konsern)						5,06	3,98	2,02	1,56	5,32

* I henhold til IAS 19 er det anledning til å føre aktuariemessige gevinster og tap (estimatavvik) rett mot egenkapitalen. SpareBank 1 SR-Bank har valgt å følge dette prinsippet. Endrede regler i IAS 19 Ansattlytelser er anvendt fra og med 1. januar 2013. Se note 1.10.

Balanse

Morbank			Note	Konsern		
31.12.12	30.09.12	30.09.13		30.09.13	30.09.12	31.12.12
			Balanse (i mill kr)			
1.314	224	588	Kontanter og fordringer på sentralbanker	588	224	1.314
6.354	5.708	7.212	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.732	481	1.087
102.859	97.747	109.737	Netto utlån til kunder	8	115.992	103.671
18.672	22.152	22.402	Sertifikater og obligasjoner	13	22.408	22.156
4.588	4.780	4.892	Finansielle derivater	10	4.887	4.769
498	392	725	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	880	546	671
84	84	84	Virksomhet som skal selges	85	85	85
3.812	4.050	3.743	Investering i eierinteresser	4.804	5.182	4.964
809	805	897	Investering i konsernselskap	0	0	0
1.180	1.296	2.053	Andre eiendeler	5	2.263	1.409
140.170	137.238	152.333	Sum eiendeler	12	153.639	138.663
4.560	3.658	4.721	Gjeld til kredittinstitusjoner	4.719	3.657	4.522
7.299	7.299	6.429	Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	6.429	7.299	7.299
67.756	69.307	70.865	Innskudd fra kunder	7	70.714	69.195
40.691	37.935	50.124	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11	50.124	37.935
2.282	2.665	2.235	Finansielle derivater	10	2.235	2.282
2.063	2.005	2.060	Annen gjeld	6	2.310	2.284
4.223	3.706	3.597	Ansvarlig lånekapital	11	3.597	4.223
128.874	126.575	140.031	Sum gjeld	140.128	126.741	128.906
6.394	6.394	6.394	Aksjekapital	6.394	6.394	6.394
-9	-9	-5	Beholdning av egne aksjer	-5	-9	-9
1.587	1.588	1.592	Overkursfond	1.592	1.588	1.587
384	0	0	Avsatt utbytte	0	0	384
72	43	72	Fond for urealiserte gevinster	72	43	72
2.868	1.696	2.837	Annen egenkapital	4.165	2.889	4.209
0	951	1.412	Periodens resultat	1.293	1.017	0
11.296	10.663	12.302	Sum egenkapital	13.511	11.922	12.637
140.170	137.238	152.333	Sum gjeld og egenkapital	12	153.639	138.663

Endring i egenkapital

Konsern

<i>Millioner kroner</i>	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2012	4.984	1.507	3.223	43	9.757
Utbytte år 2011, endelig besluttet i 2012			-299		-299
Omsetning egne aksjer	-5	-3	1		-7
Emisjon	1.406	113	2		1.521
Kostnader emisjon		-30			-30
Verdiregulering aksjer tilgjengelig for salg				-1	-1
Korrigerings egenkapital tilknyttede selskap			-3		-3
Resultat etter skatt			1.331	30	1.361
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			325		325
Andel av utvidet resultat tilknyttede selskap			13		13
Sum resultatposter ført mot egenkapitalen			338		338
Totalresultat hittil i år			1.669	30	1.699
Egenkapital 31.12.2012	6.385	1.587	4.593	72	12.637
Utbytte år 2012, endelig besluttet i 2013			-384		-384
Omsetning egne aksjer	4	5	0		9
Korrigerings egenkapital tilknyttede selskap			-11		-11
Resultat etter skatt			1.293		1.293
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			-34		-34
Andel av utvidet resultat tilknyttede selskap			1		1
Sum poster som ikke reklassifiseres over resultatet			-33		-33
Poster som reklassifiseres over resultatet			0		0
Sum resultatposter ført mot egenkapitalen			-33		-33
Totalresultat hittil i år			1.260		1.260
Egenkapital 30.09.2013	6.389	1.592	5.458	72	13.511

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Kontantstrømoppstilling	Konsern		
31.12.12	01.01.13 - 30.09.13	01.01.13 - 30.09.13		01.01.13 - 30.09.13	01.01.13 - 30.09.13	31.12.12
-7.632	-2.535	-6.796	Endring utlån til kunder	-7.208	-3.153	-8.145
4.339	3.200	3.485	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	3.752	3.430	4.698
3.542	5.093	3.109	Endring innskudd fra kunder	3.120	5.153	3.552
-1.893	-578	-432	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-421	-567	-1.872
-920	-1.561	-1.788	Endring fordringer og gjeld på kredittinstitusjoner	-1.522	-1.000	-336
-110	-56	-234	Renter på fordring og gjeld til kredittinstitusjoner	-362	-190	-291
1.174	-2.306	-3.730	Endring sertifikater og obligasjoner	-3.732	-2.306	1.173
628	508	381	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	381	508	628
795	574	600	Provisjonsinnbetalinger	966	941	1.257
150	125	138	Kursgevinster ved omsetning trading	138	125	150
-1.340	-980	-1.020	Utbetalinger til drift	-1.343	-1.277	-1.746
-58	-58	-185	Betalt skatt	-255	-95	-130
-221	-683	-834	Andre tidsavgrensninger	-656	-1.399	-455
-1.546	743	-7.306	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	-7.142	170	-1.517
-47	-26	-42	Investering i varige driftsmidler	-51	-34	-67
24	23	15	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	15	32	33
-563	-688	-192	Endring langsiktige investeringer i aksjer	-179	-700	-563
0	0	170	Innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer	170	0	0
364	-356	442	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	264	242	364
-222	-1.047	393	B Netto likviditetsendring investering	219	-460	-233
14.999	5.797	12.390	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12.390	5.797	14.999
-11.083	-4.545	-5.045	Tilbakebetaling - utstedelse av verdipapirer	-5.045	-4.545	-11.083
-1.011	-747	-646	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-646	-761	-1.009
825	0	0	Opptak av ansvarlige lån	0	0	825
-1.528	-1.354	-231	Tilbakebetaling - ansvarlig lånekapital	-231	-1.354	-1.528
-241	-129	-118	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-118	-129	-241
1.521	1.521	0	Emisjon aksjer	0	1.521	1.521
-299	-299	-384	Utbytte til aksjeeierne	-384	-299	-299
3.183	244	5.966	C Netto likviditetsendring finansiering	5.966	230	3.185
1.415	-60	-947	A+B+C Netto endring likvider i perioden	-957	-60	1.435
381	381	1.796	Likviditetsbeholdning periodens start	1.823	388	388
1.796	321	849	Likviditetsbeholdning periodens slutt	866	328	1.823
			Likviditetsbeholdning spesifisert			
1.314	224	588	Kontanter og fordringer på sentralbanker	588	224	1.314
482	97	261	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	278	104	509
1.796	321	849	Likviditetsbeholdning	866	328	1.823

Likviditetsbeholdningen inkluderer kontanter og fordringer på sentralbanker, samt den del av sum innskudd i og utlån til kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer i kredittinstitusjoner. Kontantstrømanalysen viser hvordan henholdsvis morbank og konsern har fått tilført likvide midler og hvordan disse er brukt.

Noter til regnskapet

(i mill kroner)

Note 1 Regnskapsprinsipper

1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for Sparebank 1 SR-Bank ASA omfatter perioden 01.01. - 30.9.2013. Kvartalsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapene er ureviderte. Foreliggende kvartalsregnskap er utarbeidet i henhold til gjeldende IFRS standarder og IFRIC fortolkninger. Konsernets regnskapsprinsipper og beregningsmetoder er i det vesentligste uendret i forhold til årsregnskapet for 2012. Prinsippene som omtales nedenfor må ses i sammenheng med prinsippene omtalt i årsregnskapet for 2012.

1.2 Segmentrapportering

Et forretningssegment er en gruppering av eiendeler eller virksomhet som tilfører produkter eller tjenester, og som er gjenstand for risiko og avkastning som avviker fra andre forretningssegmenter. Segmentinformasjon er omtalt i egen note.

1.3. Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta er omregnet til funksjonell valuta (NOK) etter kursene på transaksjonstidspunktet. Valutatap og -gevinst som oppstår på slike transaksjoner, samt på omregning av pengeposter i utenlandsk valuta ved periode-slutt, er bokført over resultatregnskapet, bortsett fra tilfeller hvor sikringsbokføring benyttes.

1.4 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre. Bygninger og driftsløsøre er bokført til kostpris fratrukket avskrivninger og nedskrivninger. Tomter er bokført til kostpris fratrukket nedskrivninger. Kostpris inkluderer alle direkte henførbare kostnader knyttet til kjøpet av eiendelen. Alternativt kunne egne eiendommer blitt verdsett til markedsverdi, noe som ville gitt en merverdi. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris fratrukket eventuell restverdi over driftsmidlenes brukstid. Tomt, bygning eller deler av bygning som innehas av Konsernet for å oppnå leieinntekter og/eller verdistigning, klassifiseres som investeringseiendommer. For bygninger hvor Konsernet benytter vesentlige deler til egen virksomhet er ikke noen del av eiendommen behandlet som investeringseiendom, selv om en mindre del er utleid.

1.5 Goodwill

Goodwill fremkommer som differansen mellom kjøpesum og balanseførte verdier i oppkjøpt virksomhet etter at mer- og mindreverdier er henført til materielle og immaterielle eiendeler på kjøpstidspunktet. Goodwill ved kjøp av datterselskap er bokført som immaterielle eiendeler. Goodwill ved kjøp av tilknyttede selskap er bokført sammen med investeringen. Goodwill vurderes årlig mot behov for nedskrivning, og bokføres til kostpris redusert for eventuelle akkumulerte nedskrivninger. Ved vurdering av behov for nedskrivninger allokeres goodwill til kontantstrømgenererende enheter.

1.6 Verdipapirer

Verdipapirer består av aksjer og andeler, sertifikater og obligasjoner. Aksjer og andeler klassifiseres som enten til virkelig verdi over resultatet eller som tilgjengelig for salg. Sertifikater og obligasjoner klassifiseres som enten til virkelig verdi over resultatet eller til kategorier som vurderes til amortisert kost, dvs. "Holde til forfall" eller "Lån og fordringer". Alle finansielle instrumenter som er klassifisert som til virkelig verdi over resultatet, måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt fra andre finansielle investeringer. Aksjer og andeler som er klassifisert som tilgjengelig for salg måles også til virkelig verdi, men endringen i verdi fra inngående balanse føres mot egenkapital. Sertifikater og obligasjoner som klassifiseres som "Holde til forfall" eller "Lån og fordring" måles til amortisert kost ved en effektiv rente-metode. Se omtale av denne metoden under avsnittet om utlån.

Verdipapirer som er kjøpt med en avtale om tilbakesalg innregnes ikke, da risiko og avkastning forbundet med eierskapet til eiendelene ikke er overført. Slike transaksjoner omfatter i hovedsak rentebærende verdipapirer. Mottatte verdipapirer, inkludert sikkerhetsstillelser, registreres utenfor balansen uavhengig av om konsernet har lov til å selge eller pantsette verdipapiret. Ved salg av mottatte verdipapirer vil konsernet registrere en forpliktelse i balansen. Balanseposten utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner inkluderer fordringer i forbindelse med gjensalgavtaler.

1.7 Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter og -kostnader bokføres i resultatregnskapet til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metoden.

Den effektive rente-metoden er en metode for å beregne amortisert kost for utlån og innskudd og fordele renteinntekt eller rentekostnad over forventet løpetid. Den effektive rentesatsen er den rente som eksakt diskonterer forventede fremtidige kontantstrømmer over forventet løpetid til dagens verdi av den finansielle eiendelen eller forpliktelsen. Dersom en finansiell eiendel eller en gruppe av like eiendeler er nedskrevet som følge av verditap bokføres renteinntektene ved å benytte renten som fremtidige kontantstrømmer diskonteres med for å beregne verditapet.

1.8 Utlån til kunder

Fastrentelån til kunder bokføres til virkelig verdi med hensyn til utvikling i markedsrente. Gevinst og tap som skyldes endring i virkelig verdi bokføres over resultatregnskapet. Andre lån bokføres til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode.

Verditap på brutto utlån og kreditter bokført til amortisert kost

På hver balansedag vurderes det om det eksisterer objektive bevis på at verdien på en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er redusert. Verditap på en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er pådratt dersom, og bare dersom, det eksisterer objektive bevis på verdifall. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs bokføring (en tapshendelse) og resultatet av tapshendelsen (eller hendelsene) må også kunne måles pålitelig.

Dersom det er objektive bevis på at en verdireduksjon har inntruffet, beregnes størrelsen på tapet til differansen mellom eiendelens bokførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer (eksklusiv fremtidige kredittap som ikke er pådratt) diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rentesats. Bokført verdi av eiendelen reduseres ved bruk av en avsetningskonto og tapet bokføres over resultatregnskapet.

Verdireduksjon på lån bokført til virkelig verdi

På hver balansedag vurderes det om det eksisterer objektive bevis på at en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler bokført til virkelig verdi er utsatt for verdireduksjon. Tap som følge av verdireduksjon er bokført over resultatregnskapet i den perioden hvor de oppstår.

1.9 Derivater og sikring

Derivater består av valuta- og renteinstrumenter samt instrumenter forbundet med strukturerte produkter. Derivater føres til virkelig verdi over resultatet med mindre de er øremerket som sikringsinstrumenter.

Banken vurderer og dokumenterer sikringens effektivitet, både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved virkelig verdi-sikring blir både sikringsinstrumentet og sikringsobjektet regnskapsført til virkelig verdi, og endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført.

For strukturerte produkter med kapitalgaranti føres gevinster, herunder tegningsomkostninger og eventuelle struktureringsgevinster, som dag 1 gevinster. Struktureringsgevinster beregnes ved at bankens fremtidige fordringer (opsjonspremie) og forpliktelser (garantert kapital) neddiskonteres ved bruk av swapkurven.

1.10 Pensjonsforpliktelser

Konsernet har to typer pensjonsavtaler.

Ytelsesbasert pensjonsavtale

Pensjonsavtalen er tilknyttet konsernets egen pensjonskasse. Avtalene er sikret gjennom innbetalinger til pensjonskassen og er bestemt av periodiske beregninger utført av aktuar. En definert ytelsesplan er en pensjonsplan som gir rett til en definert framtidig ytelse ved oppnådd pensjonsalder, som regel bestemt av faktorer som alder, antall år ansatt og lønn. Forpliktelsen som bokføres i balansen vedrørende en definert ytelsesplan er nåverdien av den definerte forpliktelsen redusert for virkelig verdi av pensjonsmidler. Forpliktelsen knyttet til den definerte ytelsesplanen beregnes kvartalsvis av uavhengige aktuarer. Nåverdien av framtidig definerte ytelser beregnes ved å diskontere framtidige utbetalinger ved bruk av rentesatsen for OMF rente (obligasjoner med fortrinnsrett) justert for forskjeller i forfallstidspunkt.

Fra 2005 ble det i henhold til IAS 19 anledning til å føre aktuarmessige gevinster og tap (estimatavvik) rett mot egenkapitalen. Konsernet har valgt å følge dette prinsippet.

Endrede regler i IAS 19 Ansatteytelser er anvendt fra og med 1. januar 2013. Endrede regler krever at alle estimatavvik føres i utvidet resultat ettersom disse oppstår (ingen korridor), en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsoppbygging og at rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler er erstattet med et netto rentebeløp som beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse (eiendel). Regelen endring skal regnskapsmessig behandles som prinsippendring. Prinsippendringen har ikke hatt vesentlig effekt på tall i Selskapets finansielle rapportering.

Den ytelsesbaserte ordningen ble lukket for nye medlemmer fra og med 1.4.2011. Ansatte som var medlem i ytelsesordningen før lukkingen kunne frivillig velge overgang til innskuddsordning.

Innskuddsbasert pensjonsavtale

Ved innskuddsplaner betaler konsernet innskudd til et forsikringselskap. Konsernet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddene kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

1.11 Innlån/gjeld

Innlån og gjeld balanseføres i utgangspunktet til virkelig verdi. Virkelig verdi er mottatt beløp fratrukket transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder balanseføres innlån og gjeld til amortisert kost; forskjeller mellom mottatt beløp fratrukket transaksjonskostnader og innløsningsverdi fordeles over låneperioden ved bruk av effektiv rentes metode over resultatregnskapet.

1.12 Avsatt utbytte

Avsatt utbytte bokføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens generalforsamling.

1.13 Eierandel i datterselskap og tilknyttede selskap

Eierandeler i datterselskap og tilknyttede selskap blir vurdert til kost etter IFRS regelverket i selskapsregnskapet. Eventuelle utbytter resultatføres når de utbetales. I konsernregnskapet blir disse eiendelene ført etter egenkapitalmetoden. Det innebærer løpende resultatføring av andel av resultater i tilknyttede selskap mens datterselskap blir konsolidert inn i konsernregnskapet.

1.14 Estimer

Utarbeidelse av konsernregnskapet medfører at ledelsen gjør estimer og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og dermed regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2012 er det redegjort nærmere for kritiske estimer og forbehold i note 3.

1.15 Finansiell risikostyring

For omtale av finansiell risikostyring henvises til note 6 i årsregnskapet for 2012 og note 16 i kvartalsrapporten.

Note 2 Resultatførte nedskrivninger på utlån og garantier

Morbank				Konsern		
31.12.12	01.01.12 - 30.09.12	01.01.13 - 30.09.13		01.01.13 - 30.09.13	01.01.12 - 30.09.12	31.12.12
79	97	-81	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-27	100	78
-30	-30	0	Periodens endring i gruppenedskrivninger	0	-30	-30
5	5	3	Amortisert kost	3	5	5
102	29	75	Periodens konstaterte tap hvor det tidl. er nedskrevet	84	31	105
12	4	30	Periodens konst. tap hvor det tidl. ikke er nedskrevet	38	11	24
9	0	76	Periodens endring overtatte eiendeler	16	0	9
-49	-3	-24	Periodens inngang på tidl. perioders nedskrivninger	-32	-6	-54
128	102	79	Periodens nedskrivninger på utlån og garantier	82	111	137

Note 3 Balanseførte nedskrivninger på utlån og garantier

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.09.12	30.09.13		30.09.13	30.09.12	31.12.12
357	357	436	Individuelle nedskrivninger ved starten av perioden	423	420	420
79	56	77	Økning i nedskrivning på eng. hvor det tidl. er nedskrevet	77	56	79
-62	-74	-189	Tilbakeføring av nedskrivninger fra tidligere perioder	-132	-90	-89
166	148	108	Nedskrivninger på eng. hvor det tidl. ikke er nedskrevet	115	169	120
-2	-4	-2	Økning amortisert kost	-2	-4	-2
-102	-29	-75	Periodens konstaterte tap hvor det tidl. er nedskrevet	-84	-31	-105
436	454	355	Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	397	520	423
114	33	105	Konstaterte tap i perioden	122	42	129

Note 4 Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.09.12	30.09.13		30.09.13	30.09.12	31.12.12
			Misligholdte utlån			
406	512	445	Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	467	564	460
142	144	125	Individuelle nedskrivninger	130	157	152
264	368	320	Netto misligholdte utlån	337	407	308
35 %	28 %	28 %	Avsetningsgrad	28 %	28 %	33 %
			Andre tapsutsatte engasjement			
839	800	923	Tapsutsatte engasjement (ikke misligholdt)	985	909	787
295	310	230	Individuelle nedskrivninger	267	363	272
544	490	693	Netto andre tapsutsatte engasjement	718	546	515
35 %	39 %	25 %	Avsetningsgrad	27 %	40 %	35 %

Note 5 Øvrige eiendeler

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.09.12	30.09.13		30.09.13	30.09.12	31.12.12
0	0	0	Immaterielle eiendeler	43	49	43
347	341	333	Varige driftsmidler	358	352	363
384	289	759	Oppjente ikke mottatte inntekter fra SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt	759	289	384
30	40	34	Forskuddsbelatte kostnader	37	43	43
5	331	26	Remburs	26	331	5
414	295	901	Andre eiendeler inklusiv uoppgjorte handler	1.040	485	571
1.180	1.296	2.053	Sum andre eiendeler	2.263	1.549	1.409

Note 6 Annen gjeld

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.09.12	30.09.13		30.09.13	30.09.12	31.12.12
213	206	275	Påløpne kostnader og forskuddsbelatte inntekter	368	278	283
597	231	532	Utsatt skatteforpliktelse	593	272	631
162	630	191	Pensjonsforpliktelser	208	685	176
1	2	1	Andre spesifiserte avsetninger	1	2	1
5	331	26	Remburs	26	331	5
132	264	287	Betalbar skatt	334	349	209
953	341	748	Annen gjeld inklusiv uoppgjorte handler	780	367	990
2.063	2.005	2.060	Sum annen gjeld	2.310	2.284	2.295

Note 7 Innskudd fra kunder fordelt på sektorer og næringer

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.09.12	30.09.13		30.09.13	30.09.12	31.12.12
1.116	1.160	1.120	Jordbruk/skogbruk	1.120	1.160	1.116
131	199	222	Fiske/fiskeoppdrett	222	199	131
962	771	743	Bergverksdrift/utvinning	743	771	962
1.080	1.075	1.091	Industri	1.091	1.075	1.080
1.598	1.265	2.271	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	2.271	1.265	1.598
2.096	1.817	1.872	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	1.872	1.817	2.096
1.001	987	948	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	948	987	1.001
5.900	6.051	5.262	Eiendom	5.262	6.051	5.900
7.406	7.000	7.747	Tjenesteytende virksomhet	7.747	7.000	7.406
12.120	14.323	13.240	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	13.089	14.212	11.958
33.410	34.648	34.516	Sum næring	34.365	34.537	33.248
34.311	33.747	35.438	Personkunder	35.438	33.747	34.311
35	912	911	Opptjente renter næring og personkunder	911	911	35
67.756	69.307	70.865	Sum innskudd	70.714	69.195	67.594

Note 8 Utlån til kunder fordelt på sektorer og næringer

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.09.12	30.09.13		30.09.13	30.09.12	31.12.12
3.894	3.744	4.039	Jordbruk/skogbruk	4.290	3.994	4.141
481	427	395	Fiske/fiskeoppdrett	518	539	597
2.293	2.902	2.479	Bergverksdrift/utvinning	2.571	2.962	2.351
1.400	1.260	2.134	Industri	2.869	1.997	2.135
2.957	2.981	2.519	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	3.389	3.819	3.804
2.472	2.446	2.564	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	3.022	2.940	2.975
5.930	5.689	6.684	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	7.232	6.216	6.451
24.178	23.909	25.294	Eiendom	25.450	24.033	24.306
5.879	6.134	5.843	Tjenesteytende virksomhet	7.626	7.849	7.650
2.087	2.280	2.155	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	2.155	2.277	1.949
51.571	51.772	54.106	Sum næring	59.122	56.626	56.359
51.431	46.320	55.795	Personkunder	57.128	47.453	52.569
283	58	164	Ufordelt (merverdi fastrente utlån og amort. etableringsgebyr)	158	69	292
297	336	313	Opptjente renter næring og personkunder	312	373	293
103.582	98.486	110.378	Brutto utlån	116.720	104.521	109.513
-436	-452	-354	- Individuelle nedskrivninger	-396	-518	-423
-287	-287	-287	- Nedskrivninger på grupper av utlån	-332	-332	-332
102.859	97.747	109.737	Netto utlån	115.992	103.671	108.758

Note 9 Kapitaldekning

Det ble innført nye kapitaldekningsregler i Norge fra 1. januar 2007 (Basel II - EUs nye direktiv for kapitaldekning). SpareBank 1 SR-Bank fikk tillatelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko fra 1. januar 2007. Dette gjør det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning mer risikosensitivt, slik at kapitalkravet i større grad vil samsvare med risikoen i underliggende porteføljer. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Overgangsregler er gitt i forskrift fra Finanstilsynet hvor IRB-banker ikke vil få full effekt av reduserte regulatoriske kapitalkrav inntil videre. Det er gjennomført forenklet revisorkontroll av resultat og balanse i henhold til forskrift.

Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet blir bokført etter egenkapitalmetoden i konsernet og etter oppkjøpsmetoden i morbanken. Investeringene blir behandlet likt for kapitaldekningsformål bortsett fra konsernets investeringer i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS og BN Bank ASA. I konsernets kapitaldekning forelås en forholdsmessig konsolidering.

Morbank			Konsern			
31.12.12	30.09.12	30.09.13		30.09.13	30.09.12	31.12.12
6.394	6.394	6.394	Aksjekapital	6.394	6.394	6.394
-9	-9	-5	- Egne aksjer	-5	-9	-9
1.587	1.588	1.592	Overkursfond	1.592	1.588	1.587
384	0	0	Avsatt utbytte	0	0	384
72	43	72	Fond for urealiserte gevinster	72	43	72
2.868	1.696	2.837	Annen egenkapital	4.165	2.889	4.209
11.296	9.712	10.890	Sum balanseført egenkapital	12.218	10.905	12.637
			Kjernekapital			
0	0	0	Utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-55	-65	-56
-1	-2	-1	Fond for urealiserte gevinster tilgjengelig for salg	-1	-2	-1
-384	0	0	Fradrag for avsatt utbytte	0	0	-384
-462	-463	-395	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-51	-17	-17
-278	-253	-219	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-223	-260	-319
0	0	0	50 % kapitaldekningsreserve	-518	-700	-727
0	475	706	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50%)	647	508	0
2.242	2.250	1.824	Fondsobligasjon	1.957	2.377	2.374
12.413	11.719	12.805	Sum kjernekapital	13.974	12.746	13.507
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
0	0	0	Fondsobligasjon utover 15 og 35 %	0	0	0
1.876	1.289	1.645	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	1.852	1.504	2.124
-462	-463	-395	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-51	-17	-17
-278	-253	-219	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-223	-260	-319
0	0	0	50 % kapitaldekningsreserve	-518	-700	-727
1.136	573	1.031	Sum tilleggskapital	1.060	527	1.061
13.549	12.292	13.836	Netto ansvarlig kapital	15.034	13.273	14.568
			Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II			
2.328	2.234	2.357	Engasjement med spesialiserte foretak	2.357	2.234	2.328
2.346	2.327	2.172	Engasjement med øvrige foretak	2.172	2.328	2.346
32	33	41	Engasjement med massemarked SMB	50	39	39
400	363	421	Engasjement med massemarked pant i fast eiendom	836	793	796
55	58	66	Engasjement med øvrige massemarked	73	61	58
619	555	661	Egenkapitalposisjoner	0	0	0
5.780	5.570	5.718	Sum kredittrisiko IRB	5.488	5.455	5.567
168	194	200	Gjeldsrisiko	183	193	149
44	32	54	Egenkapitalrisiko	54	32	44
0	0	0	Valutarisiko	0	0	0
207	231	204	Engasjementer beregnet etter øvrig markedsrisiko	282	276	277
366	366	379	Operasjonell risiko	457	447	447
0	0	0	Overgangsordning	1.189	944	908
423	437	450	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	1.646	1.624	1.624
-74	-74	-63	Fradrag i kapitalkravet	-96	-115	-119
6.914	6.756	6.942	Minimumskrav ansvarlig kapital	9.203	8.856	8.897
15,68 %	14,56 %	15,94 %	Kapitaldekning	13,07 %	11,99 %	13,10 %
14,36 %	13,88 %	14,76 %	herav kjernekapitaldekning	12,15 %	11,51 %	12,15 %
1,31 %	0,68 %	1,19 %	herav tilleggskapitaldekning	0,92 %	0,48 %	0,95 %
11,77 %	11,21 %	12,65 %	Ren kjernekapitaldekning	10,45 %	9,37 %	10,01 %
14,36 %	13,88 %	14,76 %	Kjernekapitaldekning IRB	13,95 %	12,89 %	13,53 %
11,77 %	11,21 %	12,65 %	Ren kjernekapitaldekning, IRB	12,00 %	10,48 %	11,15 %

Note 10 Finansielle Derivater

Til virkelig verdi over resultat	Kontraktssum	Virkelig verdi 30.09.13	
	30.09.13	Eiendeler	Gjeld
Valutainstrumenter			
Valutaterminer (forwards)	4.857	76	48
Valutabyteavtaler (swap)	38.349	731	218
Valutaopsjoner	62	0	0
Sum valutainstrumenter	43.268	807	266
Renteinstrumenter			
Rentebyteavtaler (swap) dekker også cross currency	70.711	1.170	1.136
Andre rentekontrakter	0	0	0
Sum renteinstrumenter	70.711	1.170	1.136
Sikring / Renteinstrumenter			
Rentebyteavtaler (swap) dekker også cross currency	47.846	2.100	338
Sum renteinstrumenter sikring	47.846	2.100	338
Opptjente renter			
Opptjente renter		810	495
Sum opptjente renter		810	495
Sum valuta- og renteinstrumenter			
Sum valutainstrumenter	43.268	807	266
Sum renteinstrumenter	118.557	3.270	1.474
Sum opptjente renter		810	495
Sum finansielle derivater	161.825	4.887	2.235

Motpartsrisiko tilknyttet derivater reduseres gjennom ISDA-avtaler og CSA-tillegg. CSA-tillegget regulerer motpartsrisikoen gjennom innbetaling av marginer i henhold til eksponeringsgrenser. Kontraktssum og effekt av reinvesteringskostnad omfattet av motregningsavtaler utgjør henholdsvis 116.0 mrd kroner og 1.5 mrd kroner pr 3. kvartal 2013.

Noten er tilnærmet lik for morbank og konsern

Note 11 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	31.12.12	30.09.12	30.09.13
Obligasjoner, nominell verdi	37.960	35.300	47.456
Verdjusteringer	2.220	2.109	2.069
Opptjente renter	511	526	599
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	40.691	37.935	50.124

	Balanse	Emittert	Forfalt / Innløst Tilbakekjøpt	Valutakurs- og andre endringer	Balanse
Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	31.12.12	2013	2013	2013	30.09.13
Obligasjoner, nominell verdi	37.960	12.390	-5.045	2.151	47.456
Verdjusteringer	2.220	0	0	-151	2.069
Opptjente renter	511	0	0	88	599
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	40.691	12.390	-5.045	2.088	50.124

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.12	30.09.12	30.09.13
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1.876	1.288	1.645
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	0	0	0
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	2.242	2.250	1.824
Verdjusteringer	81	86	58
Opptjente renter	24	82	70
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	4.223	3.706	3.597

	Balanse	Emittert	Forfalt/ innløst	Valutakurs- og andre endringer	Balanse
Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av ansvarlig lån/fondsobligasjonslån	31.12.12	2013	2013	2013	30.09.13
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1.876	0	-231	0	1.645
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	0	0	0	0	0
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	2.242	0	-419	1	1.824
Verdjusteringer	81	0	0	-23	58
Opptjente renter	24	0	0	46	70
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	4.223	0	-650	24	3.597

Noten er tilnærmet lik for morbank og konsern

Note 12 Segmentrapportering

Ledelsen har vurdert hvilke segmenter som er rapporterbare med utgangspunkt i distribusjonsform, produkter og kunder. Det primære rapporteringsformålet tar utgangspunkt i eiendelenes risiko og avkastningsprofil og er delt opp i personmarked (inkl selvstendig næringsdrivende), bedriftsmarked, kapitalmarked og datterselskap av vesentlig betydning. Bankens egne investeringsaktiviteter er ikke et separat rapporterbart segment og fremkommer under posten "Øvrig virksomhet" sammen med aktiviteter som ikke lar seg allokere til person-, bedrifts-, kapitalmarked eller datterselskap av betydning.

Konsern 01.01.13 - 30.09.13								
Resultatregnskap (mill kr)	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital- marked	Eiendoms- megler 1	SR-Finans	Elimin- -eringer	Øvrig virksomhet	Totalt
Renteinntekter	1.418	1.112	666	12	289	-149	831	4.178
Rentekostnader	759	449	625	8	128	-141	805	2.633
Netto renteinntekter*	659	662	41	4	160	-8	26	1.545
Provisjonsinntekter	778	218	26	0	3	-24	60	1.060
Provisjonskostnader	27	21	3	0	15	-25	20	60
Andre driftsinntekter	0	0	0	325	0	-1	11	335
Netto provisjons- og andre inntekter	751	198	23	325	-12	0	50	1.335
Utbytte	0	0	3	0	0	2	30	35
Inntekter fra eierinteresser	0	0	0	0	0	-152	412	260
Netto inntekter fra finansielle investeringer	10	6	56	0	0	-95	88	65
Netto inntekter fra finansielle investeringer	10	6	59	0	0	-245	530	360
Personalkostnader	274	131	40	173	24	-5	236	873
Administrasjonskostnader	88	20	10	30	7	0	169	323
Andre driftskostnader	62	19	3	88	9	4	104	289
Sum driftskostnader	425	170	53	291	39	-2	509	1.485
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	996	696	70	38	110	-251	97	1.755
Endring individuell nedskrivning utlån og garantier	24	44	11	0	-11	15	0	82
Endring gruppenedskrivning utlån og garantier	0	0	0	0	0	0	0	0
Driftsresultat før skatt	972	652	59	38	121	-266	97	1.673
Netto renteinntekter*								
Netto eksterne renteinntekter	659	662	41	-8	285	0	-94	1.545
Netto interne renteinntekter	0	0	0	12	-125	0	113	0
Netto renteinntekter	659	662	41	4	160	0	19	1.545
Balanse (mill kr)								
Brutto utlån til kunder	59.459	48.700	0	0	6.353	0	2.208	116.720
Individuelle nedskrivninger	-104	-240	-11	0	-42	0	1	-396
Nedskrivning på grupper av utlån	-23	-263	0	0	-45	0	-1	-332
Andre eiendeler	0	0	667	196	8	0	36.776	37.647
Sum eiendeler pr segment	59.332	48.197	656	196	6.273	0	38.984	153.639
Innskudd fra kunder	40.956	25.792	0	0	0	0	3.966	70.714
Annen gjeld	0	0	656	136	5.739	0	62.883	69.414
Sum gjeld pr segment	40.956	25.792	656	136	5.739	0	66.849	140.128
Egenkapital	0	0	0	60	534	0	12.917	13.511
Sum gjeld og egenkapital pr segment	40.956	25.792	656	196	6.273	0	79.766	153.639
Sum utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	47.100	718						47.818

Konsern 01.01.12 - 30.09.12

Resultatregnskap (mill kr)	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital- marked	Eiendoms- megler 1	SR-Finans	Elimin- eringer	Øvrig virksomhet	Totalt
Renteinntekter	1.386	1.109	499	15	259	-148	850	3.969
Rentekostnader	719	471	457	10	127	-143	1.066	2.707
Netto renteinntekter*	667	638	42	5	132	-5	-217	1.262
Provisjonsinntekter	538	178	43	0	2	-25	39	775
Provisjonskostnader	31	18	3	0	11	-25	20	59
Andre driftsinntekter	0	0	0	328	0	-1	12	339
Netto provisjons- og andre inntekter	507	160	40	328	-9	-1	30	1.055
Utbytte	0	0	6	0	0	0	19	25
Inntekter fra eierinteresser	0	0	0	0	0	-96	339	243
Netto inntekter fra finansielle investeringer	8	16	117	0	0	0	71	213
Netto inntekter fra finansielle investeringer	8	16	123	0	0	-96	429	481
Personalkostnader	273	121	39	131	22	-6	210	790
Administrasjonskostnader	86	16	8	34	6	0	161	310
Andre driftskostnader	61	18	5	87	7	-1	108	284
Sum driftskostnader	420	155	51	251	36	-7	478	1.384
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	762	659	155	82	87	-95	-236	1.414
Endring individuell nedskrivning utlån og garantier	8	124	0	0	9	0	0	141
Endring gruppenedskrivning utlån og garantier	0	-30	0	0	0	0	0	-30
Driftsresultat før skatt	754	565	155	82	78	-95	-236	1.303
Netto renteinntekter*								
Netto eksterne renteinntekter	667	635	42	-20	259	0	-321	1.262
Netto interne renteinntekter	0	3	0	15	-127	0	109	0
Netto renteinntekter	667	638	42	5	132	0	-222	1.262
Balanse (mill kr)								
Brutto utlån til kunder	54.526	47.149	0	0	6.040	0	-3.194	104.521
Individuelle nedskrivninger	-101	-353	0	0	-66	0	2	-518
Nedskrivning på grupper av utlån	-23	-263	0	0	-45	0	-1	-332
Andre eiendeler	0	0	511	231	24	0	34.226	34.992
Sum eiendeler pr segment	54.402	46.533	511	231	5.953	0	31.034	138.663
Innskudd fra kunder	39.909	25.184	0	0	0	0	4.102	69.195
Annen gjeld	0	0	511	182	5.468	0	51.385	57.546
Sum gjeld pr segment	39.909	25.184	511	182	5.468	0	55.487	126.741
Egenkapital	0	0	0	49	485	0	11.388	11.922
Sum gjeld og egenkapital pr segment	39.909	25.184	511	231	5.953	0	66.875	138.663
Sum utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	50.908	533						51.441

Mellomregningsrenter for privatmarkedsdivisjonen og bedriftsmarkedsdivisjonen fastsettes med basis i en forventet observerbar markedsrente (NIBOR) med tillegg for forventede merkostnader knyttet til konsernets langsiktige finansiering (kredittpremie). Avvik mellom konsernets faktiske finansieringskostnader og de anvendte mellomregningsrentene elimineres på konsernnivå. Hittil i år har konsernets reelle finansieringskostnad vært høyere enn mellomregningsrentene, hovedsakelig på grunn av fallende NIBOR.

Note 13 Reklassifisering av finansielle eiendeler

I forbindelse med den ekstraordinære og negative utviklingen i verdens finansmarkeder i 3. kvartal 2008 vedtok IASB den 13. oktober 2008 endringer til IAS 39 og IFRS 7. Endringene medførte mulighet for å reklassifisere deler av eller hele porteføljen av finansielle eiendeler i handelsporteføljen med tilbakevirkende kraft fra 1. juli 2008. SpareBank 1 SR-Bank benyttet seg av denne muligheten og etter en nøye vurdering reklassifiserte deler av obligasjonsporteføljen til kategorier som vurderes til amortisert kost, dvs. "Holde til forfall" eller "Lån og fordringer". Det er ikke gjennomført tilsvarende reklassifiseringer i datterselskaper.

Instrumenter hvor det finnes observerbare markedspriser ble reklassifisert til kategorien "Holde til forfall" mens instrumenter hvor markedspriser ikke finnes og verdien fastsettes ut fra alternative verdsettelsesmetoder i henhold til IAS 39 ble reklassifisert til porteføljen "Lån og fordringer".

Reklassifiseringen ble gjennomført med bakgrunn i de store og unormale kurssvingninger som oppstod på grunn av urolighetene i finansmarkedene. Banken har tradisjonelt deponert en større del av porteføljen i Norges Bank og beholdt disse obligasjonene til forfall. Disse obligasjonene har generelt hatt svært høy kreditivridighet og unormale kursutslag virker derfor, etter bankens opplåning, forstyrrende inn på perioderesultatet. Det foreligger både evne og vilje til å holde den reklassifiserte portefølje til forfall.

Tabellen nedenfor viser hvilken effekt det regnskapsmessig ville vært å la være å reklassifisere porteføljen.

		Konsern		
Sertifikater og obligasjoner klassifisert som:	Bokført verdi	Amortisering som renteinntekt	Effekt av reklass som kursgevinst	Teoretisk markeds verdi
Til virkelig verdi over resultatet	3.041	0	0	3.041
Holde til forfall ¹⁾	2.350	0	0	2.350
Fordringer ¹⁾	578	0	0	578
Sum sertifikater og obligasjoner	5.969	0	0	5.969

		Konsern		
Sertifikater og obligasjoner klassifisert som:	Bokført verdi	Amortisering som renteinntekt inneværende år	Effekt av reklass som kursgevinst	Teoretisk markeds verdi
Til virkelig verdi over resultatet	15.433	0	0	15.433
Holde til forfall	81	0	0	81
Obligasjoner med fortrinnsrett ²⁾	6.784	0	0	6.784
Oppljente renter	110	0	0	110
Sum sertifikater og obligasjoner	22.408	0	0	22.408

		Konsern		
Obligasjoner reklassifisert til fordring og holde til forfall		31.12.12	30.09.12	30.09.13
Bokført verdi		218	350	81
Nominell verdi (pålydende)		221	353	81
Observerbar markedsverdi		220	352	81

Banken forventer å få tilbakebetalt pålydene av obligasjoner som ble reklassifisert.

¹⁾ Netto urealisert tap som tilbakeføres pr 1.7.2008 var 47,3 mill kr. Beløpet amortiseres over instrumentenes gjenværende løpetid. Vektet gjenstående løpetid var ca. 2,7 år pr 1.7.2008

²⁾ Av obligasjoner med fortrinnsrett er 6.784 mill kr benyttet i bytteordningen med finansdepartementet. Løpetiden på obligasjonene er tilnærmet lik løpetiden på bytteordningen.

Note 14 Pensjon

SpareBank 1 SR-Bank konsernet har to typer pensjonsavtaler - ytelsesbasert og innskuddsbasert pensjonsavtale. For mer informasjon om regnskapsmessig behandling av avtalene se note 1 over eller note 24 i årsregnskapet for 2012.

Regnskapsmessig behandling av ytelsesordningen

SpareBank 1 SR-Bank har fra innføring av IFRS regelverket i 2005 regnskapsført pensjons-forpliktelsene iht IAS 19 med løpende virkelig verdi vurdering og føring av estimatavvik direkte mot egenkapitalen (utvidet resultat). Regelendring for behandling av estimatavvik påvirker derfor ikke bankens regnskaper.

Endrede regler i IAS 19 Ansattlytelser er anvendt fra og med 1. januar 2013. Endrede regler krever at alle estimatavvik føres i utvidet resultat ettersom disse oppstår (ingen korridor), en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsoppløsning og at rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler er erstattet med et netto rentebeløp som beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse (eiendel). Regelendring skal regnskapsmessig behandles som prinsippendring. Prinsippendringen har ikke hatt vesentlig effekt på tall i Selskapets finansielle rapportering.

Prinsippet for beregning av avkastning på pensjonsmidlene er fra og med 1.1.2013 endret fra å bruke forventet avkastning til diskonteringsrente. Dette prinsippet er hensyntatt ved beregning av pensjonsforpliktelse og -kostnad pr 30.9.2013. Dersom en hadde brukt samme prinsipp 3. kvartal 2012 ville pensjonskostnadene vært ca 12 mill kr høyere i SpareBank 1 SR-Bank konsernregnskapet. Konsernet ser på denne effekten som uvesentlig og har derfor valgt å ikke omarbeide 2012 tallene.

SpareBank 1 SR-Bank er i ferd med å oppdatere pensjonsberegningene i tråd med nytt dødelighetsgrunnlag K2013 som fastsat av Finanstilsynet 8.3.2013. I beregning av pensjonsforpliktelsen pr. 30.9.2013 inngår avsetning for økt forventet levealder med 38 mill kroner for konsernet og 36 mil kroner for morbanken.

For den ytelsesbasert pensjonsavtalen er følgende økonomiske forutsetninger lagt til grunn ved beregning av forpliktelsen. Endringen i 3. kvartal er gjort basert på NRS anbefaling pr august 2013.

3. kv. 2012	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	Morbank og konsern
2,20 %	3,90 %	3,80 %	3,80 %	3,95 %	Diskonteringsrente
6,00 %	5,00 %	3,80 %	3,80 %	3,95 %	Forventet avkastning på midlene
3,25 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,75 %	Framtidig lønnsutvikling
3,00 %	3,25 %	3,25 %	3,25 %	3,50 %	G-regulering
2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	Pensjonsregulering

Bevegelse pensjonsforpliktelse (i mill kroner) :

2012	3. kv. 2012	3. kv. 2013	Morbank			Konsern		3. kv. 2013	3. kv. 2012	2012
			01.01.12 - 30.09.12	01.01.13 - 30.09.13		01.01.13 - 30.09.13	01.01.12 - 30.09.12			
584	743	177	584	162	Netto forpliktelse IB	176	703	193	821	703
-413	-119	0	66	43	Aktuarielle forpliktelser og tap ført i utvidet resultat	47	57	0	-124	-452
61	16	16	48	48	Netto pensjonskostnad	51	51	17	18	68
-51	0	0	-51	-56	Foretakets tilskudd	-60	-75	0	-21	-78
-13	-3	-2	-10	-6	Utbetalinger over drift	-6	-10	-2	-3	-15
-6	-6	0	-6	0	Avkorting og oppgjør ført mot resultatet	0	-41	0	-6	-50
162	631	191	631	191	Netto pensjonsforpliktelse UB	208	685	208	685	176

Tidligere vedtatte endringer i datterselskapet EiendomsMegler 1 SR-Eiendoms pensjonsordning

I desember 2011 vedtok styret i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS ytterligere endringer i selskapets pensjonsordning. Styret vedtok tvungen overgang til innskuddsbasert pensjonsordning i løpet av første kvartal 2012. I Q2 2012 ble det utstedt fripoliser for pensjonsrettigheter opptjent fram til 31. desember 2011. Effekten av overgang til innskuddsbasert pensjonsordning i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS som ble innlektført i 2012 var :

	Morbank	Resultateffekt	Konsern
2. kvartal 2012	0	Effekt av oppgjør	35
4. kvartal 2012	0	Effekt av oppgjør	5
	0	Endring pensjonsforpliktelse over resultat	40

Note 15 SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 SR-Bank og øvrige eiere inngikk i tredje kvartal 2010 avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene kommitterer seg til å kjøpe boligkredittobligasjoner utstedt av foretaket begrenset til en samlet verdi av tolv måneders forfall. Hver eier hefter prinsippalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for SpareBank 1 SR-Bank.

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. For mer informasjon om regnskapsmessige behandlingen av avtalene se note 2 og note 9 i årsregnskapet.

Note 16 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evne til å finansiere økning i eiendeler. Bankens rammeverk for styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile bankens konservative risikoprofil. Styret har vedtatt interne rammer slik at banken har en mest mulig balansert forfallsstruktur på sine innlån. Det foretas stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise og systemkrise og kombinasjon av disse, samt at det er etablert en beredskapsplan for håndtering av likviditetskriser. Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonsinnlån var 3,3 år ved utgangen av tredje kvartal 2013.

Note 17 Opplysning om virkelig verdi

Konsern

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

Nivå 1 : Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.

Nivå 2 :Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.

Nivå 3 :Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke-observerbare forutsetninger).

Virkelig verdi 30.09.2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Netto utlån kunder		11.771		11.771
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	9.468	5.965		15.433
Finansielle derivater		4.887		4.887
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	164	572	144	880
Gjeld				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		38.670		38.670
Finansielle derivater		2.486		2.486
Ansvarlig lån		759		759
Virkelig verdi 30.09.2012	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Netto utlån kunder		11.669		11.669
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	8.842	5.187		14.029
Finansielle derivater		4.769		4.769
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	74	428	44	546
Gjeld				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		24.743		24.743
Finansielle derivater		2.158		2.158
Ansvarlig lån		1.272		1.272

Note 18 Hendelser etter balansedagen

Det ikke vært registrert vesentlige hendelser etter 30.09.2013.

Resultat fra kvartalsregnskapene

SpareBank 1 SR-Bank konsern (i mill kroner)	3. kv.	2. kv.	1. kv.	4. kv.	3. kv.	2. kv.	1. kv.	4. kv.	3. kv.
	2013	2013	2013	2012	2012	2012	2011	2011	2011
Renteinntekter	1.451	1.406	1.321	1.331	1.323	1.319	1.327	1.378	1.362
Renlekosnader	883	880	870	851	875	906	926	930	905
Netto renteinntekter	568	526	451	480	448	413	401	448	457
Provisjonsinntekter	386	349	325	330	280	273	222	211	200
Provisjonskosnader	23	18	19	17	19	20	20	12	21
Andre driftsinntekter	103	134	98	98	113	126	100	106	102
Netto provisjons- og andre inntekter	466	465	404	411	374	379	302	305	281
Utbytte	3	32	0	0	1	21	3	1	1
Inntekter av eierinteresser	130	31	99	22	90	53	100	67	33
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	4	-1	62	75	101	13	99	43	-27
Netto inntekter fra finansielle investeringer	137	62	161	97	192	87	202	111	7
Sum netto inntekter	1.171	1.053	1.016	988	1.014	879	905	864	745
Personalkosnader	284	297	292	292	271	244	275	100	273
Administrasjonskosnader	104	118	101	107	105	99	106	111	99
Andre driftskosnader	90	102	97	105	90	97	97	118	90
Sum driftskosnader	478	517	490	504	466	440	478	329	462
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	693	536	526	484	548	439	427	535	283
Nedskrivninger på utlån og garantier	32	25	25	26	43	34	34	45	30
Driftsresultat før skatt	661	511	501	458	505	405	393	490	253
Skattekostnad	145	128	107	114	107	102	77	153	79
Resultat etter skatt	516	383	394	344	398	303	316	337	174
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning pr kvartal	15,6 %	11,8 %	12,3 %	11,2 %	13,6 %	11,8 %	12,9 %	13,9 %	7,2 %
Kosthadsprosent	40,8 %	49,1 %	48,2 %	51,0 %	46,0 %	50,1 %	52,8 %	38,1 %	62,0 %
Balansetall fra kvartalsregnskapene									
Brutto utlån til kunder	116.720	115.214	112.314	109.513	104.521	105.428	100.463	101.368	103.930
Innskudd fra kunder	70.714	73.281	68.605	67.594	69.195	71.285	67.108	64.042	64.323
Forvalningskapital	153.639	151.110	146.124	141.543	138.663	139.615	134.683	131.142	132.965
Kvartalets gjennomsnittlige forvalningskapital	151.683	147.331	144.265	140.555	139.002	136.674	132.949	132.392	134.579
Utlånsvekst (brutto) siste 12 mnd	11,7 %	9,3 %	11,8 %	8,0 %	0,6 %	-2,3 %	-4,1 %	-4,2 %	3,6 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	2,2 %	2,8 %	2,2 %	5,5 %	7,6 %	9,7 %	7,1 %	5,4 %	15,5 %
Nedskrivninger på utlån og mislighold									
Nedskrivning i prosent av utlån ²⁾	0,11	0,09	0,09	0,10	0,16	0,13	0,13	0,18	0,11
Misligholdte eng. i % av brutto utlån	0,40	0,37	0,44	0,42	0,54	0,49	0,44	0,41	0,57
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån	0,84	0,77	0,81	0,72	0,87	0,82	0,89	0,69	0,68
Soliditet									
Kapitaldekning	13,1	12,9	12,9	13,1	12,0	11,9	11,0	11,4	11,2
Kjernekapitaldekning	12,2	12,0	12,2	12,1	11,5	11,4	10,5	10,6	9,6
Ren kjernekapitaldekning	10,5	10,3	10,1	10,0	9,4	9,2	8,2	8,3	8,2
Kjernekapital	13.974	13.691	13.673	13.507	12.746	12.514	10.960	10.846	9.523
Netto ansvarlig kapital	15.034	14.721	14.452	14.568	13.273	13.041	11.425	11.681	11.114
Minimumskrav ansvarlig kapital	9.203	9.135	8.956	8.897	8.856	8.797	8.333	8.167	7.921
Aksjer									
Børskurs ved utgangen av kvartalet	47,70	47,50	50,00	37,20	36,90	32,10	41,00	40,70	40,70
Antall utstedte aksjer, mill	255,75	255,75	255,75	255,75	255,75	255,75	199,49	127,31	127,31
Resultat pr aksje, i kr (konsern) ¹⁾	2,02	1,50	1,54	1,35	1,56	1,19	1,58	1,73	0,86
Pris / Resultat pr aksje (konsern)	5,90	7,92	8,12	6,89	5,91	6,74	6,49	5,88	11,83

¹⁾ Antall aksjer ble økt 18. juni 2012 fra 199.489.669 til 255.751.082 som følge av kapitalutvidelse. Resultat per aksje fra og med 2 kvartal 2012 er beregnet basert på nytt antall aksjer.

²⁾ Nedskrivning på utlån i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån, annualisert